

Mishnah Ketubot, chapter 6

משנה כתובות פרק ו

(1) A wife's findings and her handiwork belong to her husband. However, her inheritance [if her father died without any sons], during her lifetime, he [her husband], has the usufruct [only while the principal belongs to her]. [Any compensation for] indignity or blemish [that may have been inflicted upon her] belongs to her. Rabbi Yehudah ben Beteira says; When [the indignity was forced upon her or when the blemish appears] in a hidden area, she receives two-thirds [of the compensation] while he receives one-third, but, when in public [the indignity took place in public or the blemish appears on an open area such as, her face], he receives two-thirds [for he is shamed and she may now become repulsive to him], while she receives one-third. His share is to be paid to him immediately, while with her share, land is purchased and he enjoys the usufruct [and, as is the case of all properties that come to her, after her marriage, the principal is hers and when he dies or if he divorces her, she gets full title; if she dies first, he inherits her].

(2) If one agreed to give a fixed sum of money to his son-in-law and his son-in-law died [and she is now subject to levirate marriage with her brother-in-law], the Sages said; He [her father] may say; I was willing to give the money to your brother, but not to you.

(3) If a woman agreed to bring her husband [as a dowry] one thousand dinar, he contracts, in the *ketubah*, that he received a corresponding sum of fifteen hundred

רבנו עובדיה מברטנורא

א מציאת האשה. וירושתה. אם נפלה לה ירושה: הוא אוכל פירות בחייה. והקרן שלה: ופגמה. חבלה שיש בה פחת דמים ששמין אותה כמה היתה יפה לימכר בשוק וכמה היא שוה עכשיו: ובזמן שבגלוי. שהבושת שלו. ועוד, שנמאסת עליו והוא טובלה: וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות. בחייה, והקרן שלה לכשימות או יגרשנה. ואם תמות היא, יורשה. והלכה כר' יהודה: **ב ומת חתנו.** ונפלה לפני יבם: יכול הוא שיאמר. או חלוץ או יבם. ואילו לאחיו, או יתן מה שפסק או תשב עד שתלבין ראשה. ואע"ג דאחיו עם הארץ והוא ת"ח יכול הוא לומר לאחיק הייתי רוצה ליתן ולך איני רוצה ליתן: **ג והוא פוסק כנגדן ט"ז מנה.** אלף דינר הן עשרה מנה, וכשבא החתן לקבל

א מציאת האשה, ומעשה ידיה לבעלה. וירשתה, הוא אוכל פרות בחייה. בשתה ופגמה שלה. רבי יהודה בן בתירא אומר, בזמן שבסתר, לה שני חלקים, ולו אחד. ובזמן שבגלוי, לו שני חלקים, ולה אחד. שלו, ינתן מיד. ושלה, ילקח בהן קרקע, והוא אוכל פרות: **ב הפוסק מעות לחתנו,** ומת חתנו, אמרו חכמים, יכול הוא שיאמר, לאחיק הייתי רוצה לתן, ולך אי אפשר לתן: **ג פסקה להכניס לו אלף דינר,** הוא פוסק

[since he uses the money to make money, this is its value; this is not considered interest, which is paying for the use of money over a certain period of time. Here, however, 1) if he divorces her, he must pay it immediately, 2) if she dies, he inherits

כַּנְגְדוֹן חֲמִשָּׁה עָשָׂר מְנָה. וְכַנְגְדוֹ הַשּׁוּם, הוּא פּוֹסֵק פְּחוֹת הַמֶּשֶׁ. שׁוּם בְּמִנְה וְשׁוּה מְנָה, אֵין לוֹ אֶלָּא מְנָה. שׁוּם בְּמִנְה הִיא נוֹתֶנֶת שְׁלִשִׁים וְאַחַד סֵלַע וְדִינָר. וּבְאַרְבַּע מְאוֹת, הִיא נוֹתֶנֶת חֲמִשׁ מְאוֹת. מִה שְׁחָתָן פּוֹסֵק, הוּא פּוֹסֵק פְּחוֹת הַמֶּשֶׁ: ד פְּסָקָה לְהַכְנִיס לוֹ כֶּסֶפִים, סֵלַע

it and does not pay it back altogether]. As a corresponding sum for [the] appraised goods [she brings into the marriage such as jewelry and clothing], he assigns one fifth less [than its appraisal in the *ketubah*, the reason being that the appraiser knows he is appraising this for the bride and he hikes it up a bit so that she be beloved by her groom]. [If she requests to enter in the *ketubah*] goods assessed at one hundred which are [not overestimated and are] in fact worth one hundred, he can have [a claim that she, in fact, bring into the marriage, goods worth] only one hundred [i.e., he cannot force her to bring an additional fifteen percent worth]. [Otherwise, if he is requested to enter in the *ketubah*] Goods assessed at one hundred, his wife must give him [goods assessed at a value of] thirty-one *selaim* and a dinar [a *sela* = 4 dinar, $4 \times 31 = 124 + 1 = 125$ dinar, so that when he enters one hundred in the *ketubah*, it is one fifth less than the overestimated value], and if [he is requested to enter in the *ketubah* goods] at four hundred [*zuz*], she must give [him goods valued at] five hundred [*zuz*]. Whatever [goods] a groom contracts [to his wife in her *ketubah*] he contracts at one fifth less [than the appraised value].

(4) If she agreed to bring to her husband cash, every *sela* of hers is contracted [in

רבנו עובדיה מברטנורא

עליו ולכתוב בכתובה, כותב שליש יותר, שהן ט"ו מנה, אם הכניסה לו הכלה דינרין בעין, מפני שהוא משתכר בהן; וכנגד השום. ואם הכניסה לו בגדים ותכשיטים שצריכין שומא, הוא פוסק פחות חומש, שאם הכניסה שום של אלף זוז אינו מקבל עליו אלא ח' מאות, שדרך הבאים לשום הבגדים ונכסים של הכלה לשומם יותר משוויים לכבוד הכלה ולחבבה על בעלה: שום במנה ושוה במנה. כלומר אם לא שמו נכסי הכלה ותכשיטיה אלא כמו שהם שוים בשוק; אין לו אלא מנה. לא יכתבו בשטר הכתובה אלא מנה כמו ששמו: שום במנה היא נותנת שלשים ואחד סלע ודינר. שום שהוא מקבלה במנה, שאמרו לו כתוב מנה בכתובה והיא תכניס לך שום של מנה, צריך שישמו אותו בבית החתונה שלשים ואחד סלע, ודינר שהוא מנה וחומשו: ובארבע מאות. שום, כשיקבל עליו החתן לכתוב ד' מאות. היא נותנת חמש מאות לפי שומת הנועדים: וכשחתן פוסק וכו'. ואם שמו הם תחלה והכניסה לו, בין שום קטן בין שום גדול, הוא כותב בשטר פחות חומש: ד פסקה להכניס לו

the *ketubah*] as six dinar [i.e., he always adds half of what she brings, so that it is one third of the total pot, regardless of whether the amount is large, as in Mishnah 3, or small, as is the case here]. The groom must undertake [to give his wife] ten dinar for her [perfume and cosmetic] basket, for each one hundred [*zuz* she brings in her dowry]. Rabbi Shimon ben Gamliel says; In all matters [regarding

כסף נעשה ששה דינרים. החתן מקבל עלי עשרה דינרין לקפה, לכל מנה ומנה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, הכל כמנהג המדינה: ה המשיא את בתו סתם, לא יפחות לה מחמשים זוז. פסק להכניסה ערמה, לא יאמר הבעל כשאכניסה לביתי אכסנה בכסותי, אלא מכסה ועודה בבית אביה. וכן המשיא את היתומה, לא יפחות לה מחמשים זוז. אם יש בכיס, מפרנסין אותה לפי כבודה: ו יתומה שהשיאתה אמה או אחיה מדעתה,

whether, or how much, to add to a dowry of cash, or to reduce to the amount of the estimates], the local custom is followed.

(5) If a man gave his daughter in marriage without specifying any conditions, he should not give her less than fifty *zuz*. If, the groom agreed to take her in unclothed [i.e., without any provisions at all] he may not say; When I have taken her into my house, I will clothe her with clothes of my own; rather, he must provide her with clothing while she is still in her father's house. So, too, if one [i.e., the treasurer of a charity fund] married off an orphan, she must be given not less than fifty *zuz*. If [charity] funds are available, she is to be provided, in accordance with the dignity of her position.

(6) If an orphan [who was a minor] was given in marriage by her mother or her

רבנו עובדיה מברטנורא

כספים. דינרים בעין שמוכנין להשתכר בהן מיד: **סלע.** שהוא ארבעה דינרין נעשה ליכתב בשטר הכתובה בששה דינרין, בתוספת שליש. ואשמועינן תנא דבדינרין בעין, בין שהן מרובים כגון אלף דינר דקתני ברישא, בין שהם מועטים כגון סלע דקתני בסופא, לעולם נכתבים בשטר הכתובה בשליש יותר, מפני שעומדין להשתכר בהן מיד. ובדברים שצריכין שומא כגון בגדים ותכשיטים, בין שהם מרובים כגון וכנגד השום דקתני דקאי אאלף זוז דאמר ברישא, בין שהם מועטים כגון הא דקתני שום במנה היא נותנת שלשים ואחד סלע ודינר, לעולם פוחתין חומש בשטר הכתובה ממה ששמו אותם בבית החתונה, לא שנא אם שמו אותם תחלה ואח"כ באין לכתוב הכתובה שאז צריך לפחות בשטר הכתובה החומש מן השומא ששמו בבית הכלה כדקתני וכשהחתן פוסק וכו', ולא שנא אם הוא כתב תחלה הכתובה שאז צריך שתהיה השומא בתוספת חומש שכתוב בכתובה כדקתני וכו' מאות שום היא נותנת חמש מאות: **לקופה.** שיתן לה עשרה זוז על כל מנה ומנה שהיא מביאה לו, כדי לקנות לה מהם בשמים ותמרוקי הנשים. ולא אתפרש במתניתין אם לכל שבוע או לכל חודש או לכל שנה: **ה וכן המשיא את היתומה.** גבאי צדקה: **אם יש בכיס.** של צדקה:

brothers [even if] with her consent and they assigned to her one hundred, or fifty *zuz*, she may, when she becomes an adult, recover from them the amount that was due her [as a proper dowry, i.e., a tenth of the value of the estate]. Rabbi Yehudah says; [It depends on what we estimate the father would have given, for example] if a man had given his first daughter in

marriage, [and we could assume that the father, had he been alive, would want that] the second should receive as much as had been given to the first [and if we can't estimate, then she is given one tenth the value of the estate]. The Sages, however, say; [We can't really estimate what the father would have wanted because] sometimes a man is poor and becomes rich [i.e., he feels large, even though he is actually poor], or rich, and becomes poor [i.e., he feels poor and would give less, even though he is, in fact, wealthy]. Rather, the estate should be assessed and she is given [an average of what people who are of similar wealth give to their daughters as a dowry (Tosfot Yom Tov)].

(7) If one deposited a sum of money for his [unmarried] daughter with a trustee [to purchase a field or to be put away for a dowry and he died], and [while she was betrothed] she says; I trust my groom [give him the money], the trustee must act in accordance with the instructions of his trust [since it is a *mitzvah* to execute the instructions of the deceased]; these are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yose

רבנו עובדיה מברטנורא

ו מה שראוי ליתן לה. עישור נכסים: אם השיא. האב בחייו: את הבת הראשונה ינתן וכו'. בין שהוא פחות מעישור בין שהוא יותר. והלכה כרבי יהודה דאולינן בתר אומדן דעתיה דאב. ואם איא לעמוד על אומדן דעתו של אב יחבינן לה עישור נכסים דמשכחדי השתא בשעת נשואיה ממקרקעי. אבל ממשלטלי אין לה עישור. ואיכא למיד דבזמן הזה ממשלטלי נמי אית לה עישור. ואם נישאת ולא תבעה מן הירשים, תובעת לאחר שנישאת, ולא אמרינן אחולי אחלה גבייהו. ודוקא כשהיתה ניזונית מנכסי אביה, אבל אם פסקו הירשים מלתת לה מזונות ואחולי אחלה אלא אם כן מחתה. ואם היתה בוגרת שאין לה מזונות ועמדה ונישאת ולא תבעה מה שראוי לה לנדוניתה מנכסי אביה אחולי אחלה גבי יורשים ואינה יכולה לתבוע עוד, ואפילו היתה ניזונית מנכסיהם: ז המושליש מעות לבתו. מסר מעות ביד שלישי לצורך בתו לקנות לה שדה או נדוניא לכשתנשא: נאמן בעלי עלי. ותנם לו: יעשה שלישי כו'. יקנה השדה. ואין שומעין לה דמצודה לקיים דברי המת:

וְכִתְבוּ לָהּ בְּמֵאָה אוּ בְּחִמְשִׁים זֶוּי יְכוּלָהּ הִיא מִשְׁתַּגְּדִיל לְהוֹצִיא מִיָּדָן מֵה שְׂרָאוֹי לְהַתֵּן לָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם הִשִּׂיא אֶת הַבֵּת הָרִאשׁוֹנָה, יִתֵּן לְשֵׁנִיה כְּדָרְךָ שֶׁנָּתַן לְרִאשׁוֹנָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, פְּעָמִים שְׂאָדָם עָנִי וְהַעֲשִׂיר אוּ עֲשִׂיר וְהַעֲנִי, אֲלֵא שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים וְנִתְּנִין לָהּ: ז הַמְּשָׁלִישׁ מְעוֹת לְבֵתוֹ, וְהִיא אוֹמֶרֶת נֶאֱמָן בְּעָלֵי עָלִי, יַעֲשֶׂה הַשְּׁלִישׁ מֵה שֶׁהִשְׁלִשׁ בְּיָדוֹ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסֵי

says; [We listen to her, because] were [the trust] to actually buy a field and she wished to sell it, it would be sold immediately [and be given to the groom anyway]! This [the argument

between Rabbi Meir and Rabbi Yose] applies to one betrothed who is of age [if she is of age and married, even Rabbi Meir will admit that we listen to her]. However, in the case of a minor, [even Rabbi Yose agrees that] there is no validity, at all, in the act of a minor.

רבנו עובדיה מברטנורא

וכי אינה אלא שדה. כלומר אפילו כבר נקנה השדה והיא רוצה למכרה יכולה למכור, הלכך שומעין לה. ופלוגתא דרבי יוסי ורבי מאיר דוקא בגדולה מן האירוסין, דאילו לאחר שנישאת דברי הכל שומעין לה. ובקטנה נמי מודה רבי יוסי דאין במעשה קטנה כלום ואין שומעין לה. והלכה כר"מ:

אומר, וכי אינה אלא שדה והיא רוצה למכרה, הרי היא מכורה מעכשיו. במה דברים אמורים, בגדולה. אבל בקטנה, אין מעשה קטנה כלום: